

Anneks A

Novo Nordisk Fond Koncernens samfundsansvar

(en del af ledelsesberetningen)

Dette anneks er Novo Nordisk Fond Koncernens redegørelse for samfundsansvar, jævnfør årsregnskabslovens §99a og §99b. Redegørelsen gennemgår først samfundsansvaret for Novo Nordisk Fondens uddelinger og derefter samfundsansvaret for fond koncernens kommercielle aktiviteter. Endelig gennemgås mangfoldighedspolitikken for Novo Nordisk Fonden og Novo Holdings A/S.

Novo Nordisk Fonden

Risici i relation til samfundsansvar

Hovedrisici for Novo Nordisk Fond Koncernen i relation til økonomisk, socialt og miljømæssigt ansvar inkluderer klimaeffekt, mangfoldighed, menneskerettigheder og anti-korruption i relation til Novo Gruppen. Til sammenligning er tilsvarende økonomiske, sociale og miljømæssige risici af fondens bevillingsaktiviteter små, og de søges kontinuerligt minimeret gennem fondens fundats, finansielle strategi samt fondens politikker for en ansvarlig samfundsrolle (jf. nedenfor). Omdrejningspunktet for fondens uddelinger er Danmark efterfulgt af Norden. De kommercielle aktiviteter i Novo Gruppen er globale.

Adfærdskodeks, herunder antikorruption

Fonden ønsker at fremme en organisationsbaseret kultur drevet af respektfuld og etisk adfærd.

Alle individer knyttet til Novo Nordisk Fonden ("Fonden"), herunder Novo Holdings A/S, medlemmer af bestyrelsen for og ansatte i Fonden og Novo Holdings A/S, alle bevillingsmodtagere og deres ansatte finansieret helt eller delvist af Fonden, medlemmer af fondens komiteer, samt enkeltpersoner, institutioner og organisationer, der samarbejder med Fonden, Novo Holdings A/S, BioInnovation Institute og LIFE, er forpligtet til at værne om og overholde de principper, der er beskrevet i Fondens

adfærdskodeks vedtaget af fondsbestyrelsen i 2019, og samtidig skal de kunne arbejde i et sikkert og sundt arbejdsmiljø. Adfærdskodekset er del af Fondens generelle vilkår og betingelser for uddelinger og dermed for den enkelte bevillingsaftale. Læs mere på: novonordiskfonden.dk/en/code-of-conduct/.

Novo Nordisk Fonden og Novo Holdings A/S har i 2019 implementeret en whistleblower-ordning, der giver personer mulighed for anonymt at informere fonden om eventuelle overtrædelser af fondens Code of Conduct. Ved overtrædelse kan fonden bl.a. give en advarsel eller kræve, at en bevilling betales tilbage. Whistleblower-ordningen har formål at tilskynde transparens og øge ansvarlighed i fondens egen og dens samarbejdspartners adfærd. Læs mere på: novonordiskfonden.dk/da/whistleblower/.

Økonomisk og videnskabeligt samfundsansvar

I 2019 bevilligede fonden DKK 4,9 milliarder i nye bevillinger og udbetalte DKK 3,6 milliarder. Fondens bevillingsaktiviteter finansierede helt eller delvist godt 4000 personer inden for videnskabelige områder vedrørende uddannelse, forskning og innovation hovedsageligt på universiteter, uddannelsesinstitutioner og hospitaler i Danmark. Bevillingsaktiviteter og udbetalinger er nærmere beskrevet i "The Novo Nordisk Foundation Grant Report 2019": novonordiskfonden.dk/wp-content/uploads/Grant-Rapport-2019.pdf.

Fonden støtter fri og uafhængig forskning og videnskab primært inden for biomedicin, bioteknologi, naturvidenskab samt tekniske videnskaber på offentlige forsknings- og uddannelsesinstitutioner. Disse indsætter skaber viden, forskningsopfindelser, uddannelse og undervisning samt innovation. Forskningsresultater og patenter tilhører institutionerne og forskerne, der arbejder på forskningsinstitutionerne og hospitalerne, som beskæftiger de støttede forskere. Ingen virksomheder i Novo Gruppen eller andre private virksomheder har fortrinsret til de forskningsresultater og opfindelser, som baseres på bevillinger fra fonden.

Fonden måler og monitorerer effekterne af sine bevillinger på baggrund af bevillingsmodtagerenes systematiske indrapporteringer. Fondens bevillingsmodtagere har alene i 2019 indrapporteret omkring 18.000 aktiviteter, heraf over 2800 forskellige videnskabelige publikationer. 90% af publikationerne er artikler udgivet i internationale tidsskrifter. Ca. 60% af tidsskriftsartiklerne udgives som et samarbejde mellem bevillingshavere og internationale medforfattere og 11% publiceres sammen med industriforskere. Andelen af bevillingsmodtagernes tidsskriftsartikler, der er blandt de top 10% mest citerede på verdensplan var 23% i 2016-2017.

Samlet set bidrager fonden til at øge volumen af excellent forskning og forskeruddannelse i Danmark. Desuden gives et betydeligt bidrag til internationalisering af dansk og nordisk forskning samt til forskernes samarbejde med udenlandske forskere og forskere i virksomheder.

Socialt samfundsansvar

For samfundet bidrager Fonden med at skabe, opretholde og udvikle forskningsmiljøer på universiteter og hospitaler og styrke forskningsbaseret uddannelse og udbud af flere dygtige universitetskandidater, forskere og klinikere. Det bidrager til forbedret sundhed, sygdomsforebyggelse, diagnostik og behandling.

Fonden har støttet etableringen af Steno Diabetes centre i alle de fem danske regioner. De yder et betydeligt bidrag til forskningshospitalsvirksomhed inden for diabetes, herunder særlige tilbud og ydelser til diabetespatienter inden for behandling, uddannelse og sundhedsfremme.

Fonden ønsker at understøtte en bæredygtig samfundsudvikling. Bæredygtighed omfatter klima- og miljøhensyn samt sociale og sundhedshensyn, herunder at medarbejdere arbejder under sunde og sikre arbejdsforhold, samt at mennesker og dyr behandles bedst muligt og efter gældende regler. Novo Nordisk Fonden bidrager til sociale og sundhedsmæssige indsatser i Danmark ved at støtte en bred vifte af aktiviteter. En række af fondens indsatser har fx fokus på uddannelses- og kompetenceudvikling for udsatte borgere. Hertil kommer, at Fonden uden for Danmarks grænser støtter humanitære indsatser globalt. De sociale og humanitære bevillinger udgjorde i 2019 DKK 222 mio. Et beløb som i de kommende år forventes at stige yderligere.

Miljø- og klimamæssigt samfundsansvar

Novo Nordisk Fonden hjælper blandt andet med til at opbygge og styrke Danmarks positioner inden for miljømæssig bæredygtighed. Et

af de langsigtede mål i Fondens 2019–2023 strategi er at "Agere for og inspirere til udvikling af en mere bæredygtig verden ved at støtte life science forskning, der kan omsættes til løsninger til gavn for mennesker og miljø". Herunder fokuserer Fonden på følgende temaer til fremme for den miljømæssig bæredygtighed:

- » Industriel bioteknologi
- » Plante- og fødevarebioteknologi
- » Miljøbioteknologi
- » Grundforskning, platforme og teknologier der understøtter bæredygtig bioteknologisk udvikling
- » Udvikling og uddannelse af forskere inden for disse områder

I 2019 har Novo Nordisk Fonden udbetalt DKK 698 mio. til forskningsaktiviteter inden for bioteknologi og givet tilsagn om forskningsbevillinger for et samlet beløb på DKK 4.893 mio.

Industriel bioteknologi anvender biologiske systemer til at producere kommercielt vigtige produkter, derved reduceres vores afhængighed af naturressourcerne eller vores brug af disse på en mere bæredygtig måde. Plante- og fødevarebioteknologi kan give højere produktivitet fra naturressourcer og fremmer bæredygtig fødevareproduktion. Miljøbioteknologi kan forbedre menneskers sundhed og velfærd gennem fremskridt inden for rent vand, luft, jord og energikilder. Grundforskning og udvikling af platforme og teknologier er nødvendige for at understøtte innovation og nye løsninger inden for bæredygtighed. Endelig vil udvikling og uddannelse af forskere på disse områder understøtte behovet for kritisk masse gennem målrettede kandidat- og forskeruddannelser, internationaliseringsprogrammer, netværksskabende aktiviteter og brug af nye uddannelses- og pædagogikmetoder.

Tabel A i dette annekst viser tal for fond koncernens sociale og miljømæssige aftryk.

Novo Nordisk Fonden som arbejdsplads

Fonden tilstræber at være en attraktiv arbejdsplads, hvor medarbejderne trives og udfolder deres faglige potentiale. Fondens politik er at skabe et sundt, sikkert, samarbejdende og fleksibelt arbejdsmiljø. Fonden har tre hjørnestene for sine medarbejdere, som er beskrevet på hjemmesiden: novonordiskfonden.dk/da/hjoernestene/.

Fonden har politikker, herunder blandt andet insider-regler og habilitetsregler, der skal forebygge korrupsion og misbrug af fondens midler. For at sikre en sund arbejdsplads har fonden et medarbejder- og arbejdsmiljøudvalg, der overvåger arbejdsmiljøet og -vilkårene samt kommer med tiltag til forbedringer. Fonden gennemførte i 2019, som det desuden sker hvert andet år, anonyme målinger. Målingen viste, at fonden er en attraktiv arbejdsplads.

Fonden lægger vægt på diversitet i fondens medarbejderstab, jf. afsnit om diversitetspolitik.

Erhvervsvirksomhed

Beskrivelsen i det følgende af CSR på koncernniveau dækker ud fra væsentlighed alle koncernens virksomheder tilsammen. Fondsbestyrelsen har fastlagt et fælles værdigrundlag, "Charter for virksomheder i Novo Gruppen", som alle virksomheder i Novo Gruppen via målrettet indsats skal vise vilje og evne til at leve op til. Kriterierne i chartret lyder:

- » Virksomhedens produkter og serviceydelser gør en væsentlig forskel ved at forbedre menneskers livs- og arbejdsvilkår.
- » Virksomheden betragtes som fornyer med hensyn til teknologi, produkter, serviceydelser og/eller tilgang til markedet.
- » Virksomheden er blandt de bedste inden for sit område og en udfordrende arbejdsplads.
- » Virksomheden opnår konkurrencedygtige økonomiske resultater.

Virksomhederne i Novo Gruppen forpligter sig derfor til:

- » Værdibaseret ledelse
- » Åben og ærlig dialog med sine interessenter
- » Løbende udvikling af:
  - » Økonomisk ansvarlighed
  - » Miljømæssig ansvarlighed
  - » Social ansvarlighed
- » Rapportering i henhold til relevante, internationalt vedtagne konventioner

Virksomhederne i Novo Gruppen har med udgangspunkt i chartret udformet deres egne politikker for samfundsansvar og udgiver selvstændige redegørelser for deres arbejde med disse: fx politikker for økonomisk, miljømæssig og social ansvarlighed (bl.a. antikorrupcion), overholdelse af konventioner (bl.a. menneskerettigheder), værdibaseret ledelse samt åben og ærlig dialog med sine interessenter. Novo Holdings A/S har på baggrund af chartret defineret sine værdier, som er grundlag for virksomhedens investeringer i og samarbejder med andre virksomheder. Værdierne kan findes på novoholdings.dk

Risici i relation til samfundsansvar

De største risici for Novo Nordisk Fond Koncernen i relation til økonomisk, socialt og miljømæssigt ansvar er relateret til risici for koncernens virksomheder. Disse risici minimeres gennem fondens charter for virksomhederne i koncernen beskrevet herunder samt virksomhedernes egne ansvarspolitikker, der offentliggøres som en del af virksomhedernes årsrapporter. Læs mere om Novo Nordisk Fondens rolle som engageret ejer/Engaged ownership politik her novonordiskfonden.dk/en/about-the-foundation/charter/

Virksomhedernes hovedrisici er især knyttet til den internationale udvikling på de finansielle og økonomiske markeder, herunder valutakursusikkerhed, usikkerhed i den internationale handelspolitik og dermed udviklingen på de globale afsætningsmarkeder, usikkerhed med aktie- og obligationskurser mv. Virksomhederne søger at imødegå disse risici ved porteføljediversificering inden for investering, handel og finansielle transaktioner, kursafdækning samt investeringer i forskning og udvikling, der fremmer innovation og fornyelse.

Novo Holdings A/S og Novo Nordisk A/S inkluderer information om deres sociale og miljømæssige ansvar i deres respektive årsrapporter, mens Novozymes A/S udarbejder et supplement til deres årsrapport: Alle tre rapporter er tilgængelige på novoholdings.dk/wp-content/uploads/NH-Annual-Rapport-2019.pdf, novonordisk.com/annualreport og report2019.novozymes.com/.

Anti-korrupcion

Novo Holdings A/S

Novo Holdings A/S's ledelsestilgang til håndtering af anti-korrupcion og forretningsintegritet er en integreret del af virksomhedens vejledende principper og værdier, der er baseret på Novo Holdings A/S' mission. Novo Holdings A/S stræber efter at være et respekteret selskab og er omfattet af Fondens Code-of-Conduct og Whistleblower ordning.

Novo Nordisk A/S

Novo Nordisk A/S sikrer overholdelse af alle gældende lokale og internationale anti-korrupcion love, forskrifter og standarder, såsom den amerikanske lov om udenrigskorrupcion og den britiske bestikkelseslov. Disse krav er angivet i virksomhedens rammer for overholdelse af forretningsetik. Mistanke om overtrædelse af virksomhedens standarder kan rapporteres anonymt af medarbejdere og eksterne parter via en Compliance Hotline. Overtrædelser undersøges, og findes der bevis for dette, ageres straks herpå.

Novozymes A/S

Novozymes A/S's tilgang til håndtering af anti-korrupcion og forretningsintegritet er en integreret del af virksomhedens værdier og politikker. Novozymes A/S har en dedikeret compliance funktion, der håndterer spørgsmål relateret til forretningsintegritet, herunder træning af medarbejdere. Desuden arbejder Novozymes A/S også proaktivt for at forhindre, opdage og reagere på svindel og har et internt kontrolsystem, der gør det muligt at identificere svindelsager og bekymringer, der rejses, enten gennem Novozymes' whistleblower-ordning eller andre rapporteringskanaler.

Økonomisk og videnskabeligt samfundsansvar

Novo Holdings A/S

I 2019 betalte Novo Nordisk Fond Koncernen DKK 7.5 milliarder i selskabsskat i Danmark, hvor af Novo Nordisk A/S stod for langt den største andel. En stor del af fondens indtægter via Novo Holdings A/S er udbytte fra Novo Nordisk A/S og Novozymes A/S. Begge Virksomheder tjener primært deres overskud uden for Danmark. Novo Holdings A/S' investeringer i life-science virksomheder resulterer i tusindvis af jobs verden over. Novo Holdings A/S beskæftiger 98 personer.

¹Virksomheder, hvor I Novo Holdings A/S har bestemmende indflydelse, rapporterer enten om deres sociale og miljømæssige ansvar i overensstemmelse med årsregnskabsloven eller henviser til årsrapporten, Ansvarlig forskning og innovation til gavn for det danske samfund af Novo Nordisk Fonden.

Novo Nordisk A/S

Novo Nordisk A/S omsatte i 2019 for DKK 122 milliarder, 81% uden for Europa og 19% inden for Europa. For Novo Nordisk A/S realiseres 99,7% af omsætningen uden for Danmark. Novo Nordisk A/S har 43258 ansatte. I 2019 investerede Novo Nordisk A/S DKK 14,2 milliarder i forskning og udvikling (FoU). Europa-Kommissionens 2019 oversigt over industriens FoU-investeringer (iri.jrc.ec.europa.eu/scoreboard/2019-eu-industrial-rd-investment-scoreboard) indeholder data om verdens 2500 største virksomheders investeringer i FoU. Novo Nordisk A/S rangerer som nummer 25 i Europa og som nummer 80 globalt inden for FoU-investeringer.

Novozymes A/S

Novozymes A/S havde en global omsætning i 2019 på DKK 14,374 milliarder, hvoraf 63% kommer fra aktiviteter uden for Europa, Mellemøsten og Afrika, hvoraf USA alene står for 31%. Novozymes A/S realiserede 98,8% af omsætningen uden for Danmark. Virksomheden har 6125 ansatte. I 2019 investerede Novozymes A/S DKK 1966 millioner, eller 13,7% af omsætningen, i FoU. Novozymes A/S er rangeret som nummer 146 i Europa og 539 globalt inden for FoU-investeringer.

Socialt samfundsansvar**Bæredygtig ledelse***Novo Holdings A/S*

Novo Holdings A/S arbejder med 'ansvarlige investeringer' (Responsible Investment Process), der har værdimæssig baggrund i miljømæssige, sociale og forvaltningsmæssige politikker (ESG-politikker). Det handler om både at mindske risici og ansvar og om at skabe muligheder. Inden Novo Holdings A/S investerer i en virksomhed, undersøges det bl.a., om dens ageren er i modstrid med Novo Gruppens charter. Investeres direkte i en virksomhed, er det Novo Holdings A/S' ansvar at sikre, at virksomheden ikke udviser social eller miljømæssig uansvarlighed. Foretages en investering gennem tredjepart, er det Novo Holdings A/S' opgave at sikre, at denne person ikke udviser social eller miljømæssig uansvarlighed i sine beslutninger. Hver investering gennemgår denne proces og vurderes en virksomhed eller tredjeperson ikke at opfylde kriterierne, afvises investeringen. Novo Holdings A/S ønsker at agere som aktiv og ansvarlig aktionær, og personer tilknyttet Novo Holdings A/S er repræsenteret i bestyrelserne for Novo Nordisk A/S, Novozymes A/S, NNIT A/S og med enkelte undtagelser i alle porteføljeselskaber.

Novo Nordisk A/S

Novo Nordisk A/S arbejder ud fra et værdibaseret ledelsessystem, som er formaliseret i "Novo Nordisk Way" med princippet om den tredobbelte bundlinje som grundlæggende. I selskabets vedtægter står, at Novo Nordisk A/S vil "tilstræbe at gennemføre sine aktiviteter på en økonomisk, miljømæssigt og socialt ansvarlig måde", hvilket indrammer Novo Nordisk A/S' langsigtede strategi om en bæredygtig forretning. Den forpligter alle i virksomheden til altid at overveje, hvordan beslutninger og handlinger kan påvirke mennesker, samfund og miljø. Målet er at sikre langsigtet lønsomhed ved at begrænse eventuelle negative virkninger, som også kan udgøre forretningsmæssige risici og maksimere det positive bidrag til samfundet fra virksomhedens globale aktiviteter. Novo Nordisk A/S støtter FN's Verdensmål.

Novo Nordisk A/S er et aktivt medlem af FN's Global Compact og arbejder efter dens 10 principper for ansvarlig virksomhed. Virksomheden

søger at bidrage til globale FN-mål og indgår i partnerskaber om løsning af større, systemiske samfundsudfordringer.

Novo Nordisk A/S' globale praksis for ansvarlig ledelse fokuserer på 'due diligence' (rettidig omhu), og opfølgning, der skal sikre, at virksomhedens standarder respekteres gennem hele værdikæden. Det omfatter bl.a. virksomhedens standarder for forretningsetik og respekt for menneskerettigheder, bioetik, ansvarlighed i leverandørkæden og globale arbejdstagerrettigheder. En compliance-hotline gør det muligt for medarbejdere og eksterne interessenter anonymt at indberette mistanke om uregelmæssigheder såsom manglende efterlevelse af "Novo Nordisk Way", økonomisk kriminalitet, interessekonflikter, korruption og andre former for ureglementeret adfærd.

Novozymes A/S

Novozymes A/S arbejder med gennemsigtighed og ansvar i virksomhedens forretningsmetoder og deler proaktivt information med interessenter via forskellige platforme og informationskanaler.

Novozymes A/S anerkendes for sin bæredygtighed og indgår i en række registre; f.eks. blev Novozymes optaget i Corporate Knight's Top-100 liste over de mest bæredygtige virksomheder i verden.

Novozymes A/S har forpligtet sig til at hjælpe med at holde den globale temperaturstigning, forårsaget af klima forandringer, til under 1,5 C grader. Novozymes A/S er en af de første af få globale virksomheder som har tilsluttet sig dette mål, som er valideret og godkendt af "the Science Based Targets Initiative (SBTi)". Novozymes A/S er ligeledes anerkendt af flere vigtige kunder for at levere innovative og bæredygtige løsninger. I 2019 modtog virksomheden eksempelvis følgende priser; "The Supplier Excellence Award" fra P&G og "Best Innovation Contributor Laundry & Home Care 2018" fra Henkel.

Sundhed*Novo Nordisk A/S*

Novo Nordisks forretning bygger på løftet om at hjælpe mennesker med alvorlige kroniske sygdomme til at få et bedre og sundere liv og en fast beslutning om at øge patienternes adgang til medicinsk behandling og forbedre behandlingskvaliteten. I 2019 leverede Novo Nordisk medicinsk behandling til ca. 30,0 millioner diabetikere verden over, mod 29,2 millioner i 2018, en stigning på 3%. Stigningen skyldes et øget salg af langtidsvirkende insulin, miksinulin, hurtigtvirkende insulin og GLP-1 produkter.

Novo Nordisk garanterer via sit Access to Insulin Commitment-program at levere human insulin til en fast lav pris til verdens fattigste lande og til udvalgte humanitære organisationer. Fra 2019 er garantien udvidet til at omfatte 29 mellemindekomstlande, som defineret af Verdensbanken. Det betyder, at i alt 78 lande samt udvalgte humanitære organisationer kan benytte sig af denne garanti. Derudover solgte Novo Nordisk human insulin til eller under maksimumprisen i andre lande.

Gennem virksomhedens initiativer under overskriften Changing Diabetes® er der særligt fokus på sårbare befolkningsgrupper. Changing Diabetes® in Children er etableret i 14 lande og når ud til mere end 25500 børn med type 1-diabetes, som får gratis insulin, blodsukkermålinger, behandling, undervisning m.m.

Verdens sårbare befolkningsgrupper er også i fokus i Novo Nordisks

humanitære program. Dette har gennem partnerskaber med den Internationale Røde Kors Komite, Dansk Røde Kors og andre organisationer til formål at sikre behandling for mennesker med diabetes og andre kroniske sygdomme i humanitære situationer. I 2019 svarede virksomhedens salg af insulin til humanitære organisationer til at 200.000 mennesker i humanitære situationer fik behandling. Programmet Base of the Pyramid dækker nu Kenya, Nigeria, Ghana, Senegal og Marokko.

Novo Nordisk A/S donerede i 2019 via World Diabetes Foundation (WDF) DKK 86 millioner til humanitære og sociale formål. WDF er en uafhængig fond etableret af Novo Nordisk i 2002 med det formål at fremme forebyggelse og behandling af diabetes i udviklingslande. WDF yder bistand til bæredygtige partnerskaber og fungerer som katalysator til at hjælpe andre med at gøre mere. Læs mere på worlddiabetesfoundation.org.

Novo Nordisk A/S yder også økonomisk støtte til at forbedre den globale adgang til hæmofili behandling. I 2019 donerede virksomheden DKK 19 mio. til Novo Nordisk Haemophilia Foundation, der blev oprettet i 2005. Læs mere på nnhf.org.

Novozymes A/S

Som FN Global Compact LEAD-medlem er Novozymes A/S stærkt engageret i en række FN-ledede initiativer samt i lokale UNGC-netværk i Brasilien, Kina, Danmark, Indien og USA. På FN's Generalforsamling i New York i september 2015 sluttede Novozymes A/S sig til resten af verden i at byde velkommen til de 17 FN Sustainable Development Goals (Verdensmål for bæredygtig udvikling). FN's 17 SDG mål afspejler de fundamentale udfordringer, såsom fattigdom og klimaændringer, som verden skal overvinde for at vokse på en bæredygtig og retfærdig måde.

Frem til 2030 forventes lande at anvende disse mål til at implementere politikker, tildele finansiering og drive ændringer, der vil hjælpe med at opbygge en mere retfærdig og bæredygtig verden – for alle. Novozymes A/S var blandt de første til at tilpasse sin strategi til verdensmålene med banebrydende bioteknologiske løsninger, der kan blive svaret på en række globale udviklingsudfordringer. For Novozymes A/S er målene en referenceramme til at vejlede beslutninger, håndtere risici og sikre fremtidige forretningsmuligheder. Mere information omkring hvordan Novozymes A/S leverer på Verdensmålene kan findes i virksomhedens CSR rapportering som kan downloades på report2019.novozymes.com/.

Miljø- og klimamæssigt samfundsansvar

Ressourceudnyttelse

Novo Nordisk A/S

Novo Nordisks miljøstrategi, "Circular for Zero", prioriterer at minimere brugen af ikke-udtømmelige eller knappe naturressourcer, med en ambition om helt at eliminere CO₂ udledninger og undgå affald. I 2019 faldt energiforbruget en smule, mens vandforbruget steg en smule. 76% af elforbruget på produktionsanlæg kom fra vedvarende kilder såsom biomasse, vind- og vandkraft. Novo Nordisk har fokus på energieffektivitet og vandbesparelser. Energi projekter gennemført i 2019 forventes at medføre årlige besparelser på ca. 72.000 GJ energi. Reduktion af vandforbrug fortsætter med at være i fokus – især i områder med vandknaphed.

Mængden af affald faldt med 13% sammenlignet med 2018, primært som følge af et fald i mængden af ethanolaflald og organiske restprodukter fra gæringsprocesser. Energien fra disse restprodukter udnyttes i biogasanlæg,

og det afgassede slam anvendes som gødning på landbrugsjord. 93% af alt affald genanvendes, anvendes til biogasproduktion eller forbrændes i anlæg, hvor energien bruges til at generere varme eller strøm.

Novozymes A/S

Med stigende pres på de globale ressourcer er Novozymes A/S fokuseret på at optimere driften fra år til år for at reducere forbruget af naturressourcer og mindske de negative miljømæssige konsekvenser af produktionen. Der er fastlagt langsigtede effektivitetsmål for energi, CO₂ og vand for at optimere produktionsprocesser, og dermed nedsætte forbruget af begrænsede ressourcer og reducere omkostninger.

I 2019 lykkedes det Novozymes A/S at reducere vandforbruget med 4%, energiforbruget med 5% og CO₂ udledningerne med 24% i forhold til 2018. Novozymes A/S' totale CO₂-udledning var i 2019 365.000 tons, hvilket var en nedgang i forhold 472.000 tons i 2018. 30% af energiforbruget i 2019 kom fra vedvarende energi – en forbedring i forhold 2018, hvor det var 23%. Derfor blev alle mål omkring ressourceforbrug nået i 2019.

Klima

Novo Nordisk A/S

Novo Nordisk har i 2018 sat langsigtede miljømål for andel af energi fra vedvarende energikilder, energiforbrug og vandforbrug. Et mål er nul CO₂-emissioner fra al drift og transport i 2030. De langsigtede miljømål understøtter de langsigtede finansielle resultater ved at tage hensyn til såvel ansvar som indtjening. Formålet er at skabe langsigtet værdi for aktionærer og andre interessenter. Målene afspejler de strategiske prioriteter om at være en bæredygtig forretning, der sigter mod at styre anvendelsen af naturressourcer med respekt for økosystemer og ikke gribe ind i økosystemer og samfund.

Novo Nordisks klimaprogram har som mål at eliminere CO₂-emissionerne i hele værdikæden. Aktuelt er der fokus på energiforbrug i forbindelse med produktion, indkøb af produkter og tjenester samt transport som f.eks. firmabiler, forretningsrejser med fly og produktdistribution.

CO₂-emissioner fra energiforbruget for hele forretningen steg i 2019 med 10% til 306.000 tons som følge af øget energiforbrug i områder, hvor der anvendes fossile brændsler. Dette gælder især produktdistributionen, hvor der dels er blevet transporteret flere produkter og dels har været en øget andel produkter, som er blevet transporteret via fly. Læs mere om Novo Nordisks miljømæssige resultater i det miljømæssige regnskab den engelske årsrapport på novonordisk.com/annualreport.

Novozymes A/S

Novozymes A/S har en klimastrategi. Mange af Novozymes A/S' biologiske løsninger giver virksomhedens kunder miljøforbedringer sammenlignet med konventionelle teknologier. Det skaber produkter af højere kvalitet med lavere omkostninger og giver kunderne mulighed for at reducere CO₂-udledningen. I over 10 år har Novozymes A/S gennemført fagligt evaluerede livscyklusvurderinger (LCA) for at dokumentere de miljømæssige konsekvenser af virksomhedens biologiske løsninger og udviklet specifikke anprisninger sammen med kunderne. Novozymes A/S vurderer, at kunderne har undgået 87 millioner tons CO₂-udledning i 2019 ved at bruge virksomhedens produkter (mod 88 millioner tons i 2016). Det svarer til at fjerne omkring 36 millioner biler fra vejene.

I 2030 vil Novozymes A/S reducere de absolutte CO₂-udledninger fra produktionen med 50% sammenlignet med udgangspunktet i 2018, som led i rejsen mod at blive en CO₂-neutral virksomhed i 2050. Novozymes A/S vil også udelukkende købe vedvarende strøm inden 2030.

Novo Gruppen som arbejdsplads

Novo Gruppen lægger vægt på at tilbyde medarbejderne en attraktiv, engagerende og effektiv arbejdsplads. Det indebærer inkluderende kultur med respekt for den enkelte, løbende udvikling, sundhed og sikkerhed.

Novo Nordisk Fonden

I Novo Nordisk Fonden er højt engagement og tilfredshed blandt medarbejderne essentielt. Det er vigtigt for fondens ledelse fortsat at være en attraktiv arbejdsplads i en tid, hvor fondens uddelingsområder er udvidet med flere nye strategiske initiativer og antallet af medarbejdere er steget betragteligt.

I november 2019 gennemførte Novo Nordisk Fonden en medarbejder-tilfredshedsundersøgelse, hvor 96.4% af de ansatte deltog. Resultatet var generelt meget positivt, særligt inden for temaerne: Motivation, tilfredshed, loyalitet, værdier og arbejdsplads.

Novo Holdings A/S

Det er topprioritet for ledelsen i Novo Holdings A/S at sikre, at virksomheden har engagerede og dedikerede medarbejdere samt et arbejdsmiljø, der gør det muligt at yde bedst muligt.

I juni 2019 gentog Novo Holdings A/S medarbejder tilfredshedsundersøgelsen fra 2017, og i alt deltog 76% ansatte. I undersøgelsen blev der blandt andet spurgt indtil: Tilfredshed og motivation, loyalitet og engagement, ledelse og daglige arbejdsopgaver samt virksomhedens værdier. Ligesom sidste gang var feedback på alle områder meget positiv og betydelig højere end gennemsnittet i branchen som helhed.

Novo Nordisk A/S

Medarbejdernes engagement og opbakning til virksomhedens værdier scorer stadig højt. I den årlige medarbejderundersøgelse, som blev gennemført i andet kvartal af 2019, svarede 90% positivt på en række spørgsmål til måling af engagementsniveauet.

Ved udgangen af 2019 var 60% af lederne mænd og 40% kvinder. For at sikre et robust rekrutteringsgrundlag af talentfulde kandidater til lederstillinger tilstræber virksomheden øget mangfoldighed i alle ledelsesteams fra top til bund.

Novozymes A/S

I Novozymes A/S er der fokus på medarbejderudvikling i hele organisationen, støttet og drevet af ledelsen, som et hovedelement i forhold til forbedring af medarbejdertilfredshed og motivation. I den årlige måling af medarbejderudvikling nåede Novozymes et resultat på 77, hvor målet var minimum 75.

Novozymes A/S' proaktive holdning til at undgå forskelsbehandling og fremme lige muligheder afspejles i konkrete målsætninger for ledere i forhold til køn. I 2019 udgjorde 31% af ledere (funktionschefniveau eller derover) kvinder, hvilket er flere end målet på mindst 29%.

Diversitetspolitik i Novo Nordisk Fonden og Novo Holdings A/S

I den danske årsregnskabslov § 99b kræves, at danske selskaber af en vis størrelse rapporterer om mangfoldighed (diversitet).

Novo Nordisk Fond Koncernen lægger vægt på at sikre mangfoldighed hos sine medarbejdere, i ledelserne og bestyrelser, da en bred vifte af egenskaber bidrager til at fremme udvikling, fornyelse og kvalitet i det udførte arbejde. Denne vifte af egenskaber dækker mangfoldighed i relation til køn, alder, uddannelse, kulturel baggrund og international erfaring, og omfatter en inkluderende kultur med respekt for enkeltpersoner, løbende personlig udvikling, sundhed og sikkerhed. Mangfoldighed fremmes gennem rekrutteringsprocesserne.

I 2019 vedtog bestyrelsen for fonden en diversitetspolitik for Novo Nordisk Fonden og Novo Holdings A/S. Fond koncernens to kommercielle virksomheder har formuleret deres egne diversitetspolitikker i tråd med fondens politik. Novo Nordisk A/S novonordisk.com/sustainable-business/performance-on-tbl/responsibility-in-the-workplace/labour-rights/labour-in-the-workplace.html og Novozymes A/S novozymes.com/en/about-us/positions-policies.

Diversitetspolitik for Novo Nordisk Fonden og Novo Holdings A/S

Diversitetspolitikken er tæt knyttet til kerneværdierne i Novo Nordisk Fonden og Novo Holdings A/S, og angiver mål, udbredelse og vejledende principper for arbejdet med mangfoldighed. Novo Nordisk Fonden og Novo Holdings A/S følger internationale standarder og procedurer og er i nogle tilfælde førende i arbejdet med mangfoldighed.

De vejledende principper i diversitetspolitikken er at:

- » Princip 1. Udvidet adgang til globalt talent: Vi vil aktivt arbejde for at opmuntre alle talenter til at forfølge en karriere inden for forskning, uddannelse og innovation og i Fondkoncernens kommercielle aktiviteter.
- » Princip 2. Sikre mangfoldighed i tankegang: Bestyrelserne, videnskabelige komiteer, rådgivende organer og medarbejderne i Novo Nordisk Fonden og Novo Holdings bør have mål og planer for hvordan der sikres diversitet.
- » Princip 3. Sikre retfærdige processer: Uanset køn, nationalitet, kulturel baggrund, religion, alder, seksuel orientering osv., skal alle ansøgere, ansatte og bevillingsmodtagere altid behandles og evalueres på et retfærdigt og lige grundlag i alle processer.
- » Princip 4. Fremme en inkluderende kultur: Vi vil introducere konkrete forventninger ikke kun for os selv, men også til alle centrale interessenter, herunder forskningsinstitutioner, med forventning om at de skal forklare, hvordan de og deres organisation fremmer mangfoldighed og inklusion. Det forventes ikke at den enkelte ansøger skal forklare noget sådan som led i en ansøgningsproces.

Læs mere om Novo Nordisk Fondens diversitetspolitik her: "*BENEFITING PEOPLE AND SOCIETY - NNF Grant Report 2019*", novonordiskfonden.dk/wp-content/uploads/Grant-Rapport-2019.pdf.

Novo Nordisk Fonden og Novo Holdings A/S har en fælles People & Organisation (P&O) afdeling, der er ansvarlig for bl.a. fondens rekrutteringsaktiviteter, personalepolitik og -vilkår og medarbejderens udviklingsaktiviteter. P&O leverer data og statistik til bestyrelsen og ledelsen i både Novo Nordisk Fonden og Novo Holdings A/S med henblik på at sikre opfyldelse af diversitetspolitikken. Fx er der i 2019 lavet en analyse, der viste at der er lige løn på tværs af køn. Derudover har alle uanset køn, alder og nationalitet samme tilbud medarbejder- og karriereudvikling samt efteruddannelse. Derudover er diversitetspolitikken en vigtig del af beslutningsprocessen i forbindelse med ny-rekrutteringer, idet der arbejdes på også at sikre diversitet i alle afdelinger.

Diversitet i Novo Nordisk Fonden

Fondens bestyrelse besluttede i 2015 et mål for kønsdiversitet for dets bestyrelsesmedlemmer. Målet er, at der skal være mindst to bestyrelsesmedlemmer af hvert køn valgt i henhold til vedtægterne i bestyrelsen i 2019. Bestyrelsen opfylder dette mål i 2018 og har opnået en ligelig repræsentation i overensstemmelse med lovgivningen. I 2019 var en tredjedel af bestyrelsesmedlemmer kvinder, og to-tredjedele var mænd, og der er derfor ikke formuleret yderligere mål for kønsdiversitet. Lederteamet bestod af 7 kvinder og 9 mænd, heraf en kvinde og en mand i direktionen. Derudover var 55% af medarbejderne kvinder, og 45% var mænd, og 8% kom fra andre lande end Danmark.

Diversitet i Novo Holdings A/S

Bestyrelsen i Novo Holdings A/S besluttede i 2016 et kønsdiversitetsmål for sine bestyrelsesmedlemmer. Målet er, at der er mindst et bestyrelsesmedlem af hvert køn i 2020. Sammensætningen af bestyrelsen opfylder dette mål i 2019. Lederteamet er på i alt syv personer og repræsenteret ved en person med anden baggrund end dansk og et kvindeligt medlem ansat i Novo Nordisk Fonden. I 2019 var 36% af de ansatte kvinder, og 64% var mænd, og 35% kom fra andre lande end Danmark. Der arbejdes blandt andet på at tiltrække flere kvindelige talenter i de kommende år, herunder at øge antallet af kvinder i ledelseslaget. På baggrund af den diversitetspolitik, som Novo Nordisk Fondens bestyrelse har vedtaget, jf. ovenfor, vil Novo Holdings A/S i 2020 formulere nye tiltag, der understøtter udviklingen hen imod mere diversitet.

Tabel A: Bæredygtighedsindikatorer - Sociale aftryk

Indikatorer	Novo Nordisk Fonden			Novo Holdings A/S			Novo Nordisk A/S			Novozymes A/S		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Ansatte												
Antal ansatte pr 31.12	159	106	69	98	84	81	43.258	43.202	42.682	6.125	6.427	6.245
Gennemsnitligt antal ansatte i løbet af året (FTE) ¹	131	100	63	68	79	76	42.703	42.672	42.076	6.341	6.351	6.301
Køn (kvinder %)												
Bestyrelsesmedlemmer	33	33	33	17	17	0	38	33	36	40	43	33
Komite medlemmer ²	31	35	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledelse	40	36	33	14	14	14	22	40	43	31	30	26
Alle ansatte	55	54	55	36	32	37	49	49	49	38	38	38
Oprindelsesland (%)												
Danmark	92	92	93	69	69	74	38	40	41	43	42	42
Den Europæiske Union andet end Danmark	5	6	4	13	14	9	10	12	11			
Udenfor den Europæiske Union	3	2	3	18	17	17	52	49	49	57	58	58
Human kapital												
Sygefravær (%)	0,8	1,0	2,2	0,4	0,5	0,9	-	-	-	1,9	2,1	2,1
Medarbejder omsætning (%)	9,5	8,0	5,0	12,9	15,0	11,0	11,4	11,7	11,0	12,7	8,8	11,9
Medarbejdertilfredshed (skala ...) ³	8,8	-	8,3	8,6	-	8,5	91,0	91,0	90,0	77	-	-
Forskning og Udvikling												
Antal forskningsartikler	2.800 ⁴	2.876 ⁴	2.000 ⁴	-	-	-	305	352	358	61	95	92
Antal patenter og patent ansøgninger	140 ⁵	140 ⁵	128 ⁵	-	-	-	11.876 ⁶	11.850 ⁶	11.661 ⁶	6.575 ⁶	6.532 ⁶	6.168 ⁶
Antal FoU ansatte	4.077 ⁷	2.998 ⁷	2.750 ⁷	-	-	-	8.117	8.205	8.218	1.522	1.522	1.473
- Ph.d. studerende	791 ⁷	506 ⁷	425 ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Post Doc stipendier	989 ⁷	719 ⁷	555 ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹Novo Nordisk Fonden opgiver antallet af ansatte som fuldtidsækvivalenter (FTE'er).

²Udvalgsmedlemmer er både interne eksperter og eksternt peer review.

³Novo Nordisk Fonden og Novo Holdings A/S bruger en skala fra 1 til 10, mens Novo Nordisk A/S og Novozymes A/S bruger en skala fra 1 til 100.

⁴Antal tidsskrifts- og oversigtsartikler rapporteret af bevillingsmodtagere af Novo Nordisk Fonden.

⁵Antal patenter og patentansøgninger rapporteret af bevillingsmodtagere af Novo Nordisk Fonden.

⁶Antal patenter og patentansøgninger anført i EPO worldwide patent database DOCDB frem til udgangen af det pågældende år med hhv. Novo Nordisk A/S eller Novozymes A/S som ejer.

⁷Finansieret helt eller delvist af en bevilling fra Novo Nordisk Fonden.

Tabel A: Bæredygtighedsindikatorer - Miljø aftryk

Indikatorer	Novo Nordisk Fonden ¹¹			Novo Holdings A/S ¹¹			Novo Nordisk A/S			Novozymes A/S		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Energi (GJ)	4	3	3	2	3	3	2.993	3.099	2.922	4.574	4.831	4.760
Vand (1000 m³)												
Vand forbrug	1	1	1	1	1	1	3.149	3.101	3.276	7.845	8.205	8.106
Affald (1000 tons)	0,03	0,01	0,02	0,01	0,02	0,02	124	14212	15712	1313	1413	1413

¹¹Kontorbygning ved Tuborg Havnevej 19, 2900 Hellerup. Forbruget er baseret på fakturaer fra leverandører.

¹²Affald fra produktionssteder.

¹³Fast affald ekskl. Biomasse, hvor 97-98% genanvendes.